

FÅGLAR

I GEORGIEN

27 APRIL
- 5 MAJ
2018

Reserapport

BIRDSAFARI
SWEDEN

Gergeti Trinity church, Stepantsminda

Foto: Daniel Green

Researangör: **Birdsafari Sweden / Karlmark resor**
 Reseledare: **Daniel Green**
 Deltagare: **Rita Swinnen, Ronald Demey, Alejandro García, Antonio Lastra, Jesús Escondrillas, Javier Flandes, Lennart Lander, Rolf Brandström, Anne Thorsell, Richard Short, Josephine Rooney**

Guider: **Dobromir Domushiev**
 Text: **Daniel Green**
 Foto: **Daniel Green och Rolf Brandström**

En vårresa till Georgien börjar med Kaukasus och Kazbegi. Det gäller att komma upp före snön har smält bort alltför mycket från lägre liggande områden. Den här gången kom vi precis på gränsen och hade tur med bergrödstjärt, som vi blev enda grupp att se under de dagar vi var där. Kaukasiska snöhönan och kaukasiska orrar gick också bra, men de större rosenfinkarna hade försvunnit upp på högre höjd. Men vackert väder gav oss också fina upplevelser och obsar på lamngamar, murkrypare, berggransångare, rödpannade gulhämplingar och mycket annat man vill se i Kazbegi. En dimma rullade in en eftermiddag och tryckte ner sträcket av balkanhökar, ängshökar och stäppvråk på låg höjd. Lake Jandari bjöd på jungfrutrana, mindre skrikörn, vitvingade tärnor och de första flockarna med rosenstarar. Vid klostret David Gareja fanns klippnötväckor, stensparvar, svartpannade törnskator, berghöns och fler jungfrutrana. Det vilda Chachuna nere i sydväst bjöd på östliga sammetshattor, kaukasiska lundsångare, trädnäktergal och resans enda nunnestenskvätta. Isabellastenskvättorna var i full färd att mata utflugna ungar, svarthuvade sparvar hade anlänt i mängder och rosenstararna svärmade i tusentals. Noterbara nedfall av törnskator och rödstrupiga piplärkor var extra bonusar.

Fredag 27 april 2018

Kvällsflyg från Sverige, byte i Istanbul och ankomst till Tbilisi 03.20. Det är inte så fruktansvärt för det är korta flighter, 3,20 respektive 2,10 timmar och inte lång väntan i Istanbul heller.

Lördag 28 april 2018 Kazbegi/ Stepantsminda

Hämtar de övriga i gruppen som anlände en dag tidigare och bott på hotel i Tbilisi. Så vi får se lite Tbilisi by night, fortfarande livligt ute när vi kommer. Ser ut att vara en fin stad. Sedan styr vi direkt mot Kazbegi och Stepantsminda.

Vaknar till när det gryr och vi närmast oss den lilla skidorten Gudauri. Här hade vi hoppats kunna fika på macken (som också är en butik och servering) men kaffeautomaten är trasig och personalen kommer först om en dryg timme (08.00). Vi får acceptera det och åker vidare de 10 minuterna upp till utsiktspunkten med det stora fredsmonumentet. Det är precis i soluppgången och klart men iskallt i vinden när vi kliver ut. Vi fiskar fram varmare kläder och tubkikare och ställer oss i lä av en gammal

buss. Det står inte på förrän någon hittat resans första **kaukasiska orrar**, först en tupp, sedan ytterligare tre stycken tillsammans. Det känns uppmuntrande och det är rentav bud på en **snöhöna** också, och även om det stämmer så är den lite väl långt bort för att kunna räknas. Betydligt närmare är de två **alpjärnsparvar** som kan ses och fotograferas alldeles i kanten av parkeringen. Här är det också ett par **ringtrastar** som håller hov och de hamnar förstås också på bild, hanen har slående mycket vitt på vingen. **Alpseglare** är redan uppe och flyger i den iskalla morgonen, imponerande. Redan vid macken i byn såg vi att det fanns kråkfåglar med förnamnet alp- och här kan vi konstatera att det är både **alpkråka** och **alpkaja** som håller till i området. Ja, det har gått riktigt bra att slå ihjäl en dryg timme här och sen kan vi äntligen få vårt morgonkaffe nere på Donkin Donuts (jo, faktiskt!) i Gudauri. Nästa stopp är uppe i passet där det är förvånansvärt mycket snö kvar på bergssluttningarna. Nästan omgående hittar vi två (kaukasiska) **berglärkor**, de är betydligt gråare och med mindre gult i ansiktet jämfört med våra nordiska. Även **vinterhämplingarna**

Alpjärnsparv

Foto: Rolf Brandström

ser annorlunda ut, med hårdare streckade bröst, de ser nästan lite svartmuskiga ut framifrån. **Vattenpiplärkan** är den klart talrikaste fågeln här, **stenskvättor** finns också. Tittar man uppåt så är rovfågelsträcket igång redan med både **stjäpphök** och **stjäppvråk**, även en del **ladusvalor** är på väg norrut. Vid den lilla byn med en klippvägg stannar vi och promenerar lite. Resans första **berggransångare** sjunger och ses fint, **rödpannade gulhämplingar** lite mer flyktigt. Både **tornseglare** och **klippsvala** flyger omkring vid klippan, liksom **tornfalk**.

En död fågel hittas och det visar sig vara en **gräshoppsångare**, den ser nästan levande ut när Rob håller den i handen. Vi sprids ut lite men de som står kvar närmast klippväggen har turen att hitta **murkrypare** som först hörs ett par gånger och sedan kan lokaliseras visuellt. Det är dock inga större problem att återfinna den när de övriga kommer tillbaka och då visar sig två murkrypare. Det blir dugliga obsar på dessa riktigt speciella fåglar med unik stil och läckra färger.

När vi kommer till Stepantsminda är det obligatoriskt att först spana av den östra buskmarken vid floden lite. Det gör vi nu också, men det är blåsigt och i princip bara **koltrastar** ses. Det blir desto trevligare att landa på terrassen med restaurang direkt till höger i stan och äta lunch i solen, med en kall öl till. En **brunglada** flyger förbi och ett par **gåsgamar** ses upp mot bergen. Vid Hotel Kazbeg hålls både **stjartmes** och **svartmes** i träden utanför, en **bivråk** sträcker förbi också. Vi checkar in lite snabbt på våra hotell och åker sedan strax ut igen. I västra ravinen får vi en skön vandring lite uppåt, men det är inte mycket fågel i buskmarkerna, egentligen bara **svarta rödstjartar** och **järnsparv**. Uppe mot bergskanten underhåller **gåsgamar**, ett par **pilgrimsfalk** och en **örnvråk**. Vi beslutar oss för att satsa på östra sidans buskområde istället. Ett bra beslut kommer det visa sig för där upptäcker vi strax en **bergrödstjart** hane med riktigt fin närvaro. Den sitter på staket och i buskar och på marken och visar sig under en rikligt lång tid och hyfsat bra. Ytterligare ett ex ses av några i gruppen längre ned i buskmarken. Det visar sig senare att vi är enda gruppen på plats som får se arten de här dagarna och många sliter hårt men förgäves. Mirakulöst!

Efter det är det helt ok med en enkel middag hos Guesthouse Mari Qashvili. Sen stupar man i säng tämligen ovaggad efter ett och ett halvt dygn utan sömn.

Foto: Daniel Green

Berggransångare

Foto: Daniel Green

Alpkråkor

Foto: Daniel Green

Bergrödstjart

Foto: Rolf Brandström

Ringtrast

Foto: Daniel Green

Vattenpiplärka

Foto: Daniel Green

Gåsgamar

Foto: Daniel Green

Söndag 29 april 2018 Kazbegi/Stepantsminda

Tidigt uppe och start 06.00 strax före soluppgången för att åka upp mot östra sidan av byn ovanför talldungen. **Kaukasisk orre** ses nästan direkt och **kaukasiska snöhöner** hörs vissla. Det blir prio ett att spana efter dem och Alejandro är först att slå till även här. Två snöhöner kan ses uppåt slutningen och följs sedan av ytterligare en och två lite åt sidan. Två orttuppar spelar lite med varann och den ena jagar sedan iväg springande efter en höna som stod intill. Bra underhållning. Vid frukosten bestämmer vi oss för att ta vara på energin och det vackra vädret och begå "the Gergeti Trinity church experience", dvs chartra 4-hjulsdrivna fordon med chaufför och åka upp till den högt belägna klosterkyrkan.

Det är en minst sagt skumpig färd på en väg som är närmast osannolikt dålig och bara tycks bli sämre. Trots att det är torrt i år så finns ett riktigt geggigt parti där vissa hellre vill gå än att sitta i bilen. Nå i alla fall, vi är strax framme och det är en varm, skön solig dag, med bara svag vind. Vi gör upp tider och börjar vandringen uppåt. Tack vare att det är lite snö så går det att gå ganska långt upp. Vi har inte kommit långt förrän två **lammgamar** kommer flygande riktigt fint och delvis under oss i ravinen söderut, två **kaukasiska vråkar** ryttlar över vandringsleden framför. Det blir bra obsar på **ringtrastar** och **vattenpiplärkor**, **gåsgamar** och **lammgam** igen (för vissa), men framförallt en underbar bergsvandring i ett fantastiskt landskap.

Vi kunde inte ha valt en bättre dag för den här aktiviteten. När vi kommer tillbaka till jeeparne lite före utsatt tid, kan vi njuta av medhavd Khatchapuri och sträcka ut oss i solen lite. Det är ett tillfälle fångat i flykten för en halvtimme senare när vi ska åka tillbaka rullar dimma in

och väderläget förändras radikalt. Det blir fika på cafe 5045 med lite utsikt över staden, trevligt ställe med backpackers och alpinister och bra kaffe.

Med ny energi i magen satsar vi på en utflykt mot ryska gränsen. Att dimman påverkar fågelsträcket har vi redan fått en indikation på då en **brun kärrhök** flög förbi lågt över byn när vi fikade. Vi åker en 20 minuter och stannar vid Gveleti. Där är bondgårdsmiljöer med hagar och gödselhögar och lite skruffiga byggnader. Direkt vi kliver ur flyger en **lammgam** över i diset. På ett staket sitter en... ja vad är det där? ser spontant ut som en hona **nunnestenskvätta** tycker vi, men fågeln försvinner och ses tyvärr aldrig mer. På samma staket upptäcks dock en **ortolansparv**, en **kornsparv** och en **klippsparv**. Ortolanen är trött och sitter kvar på nära håll, klippsparven går ner på marken och kan ses fint och länge när den äter. Här finns också både **gulärta**, **forsärta** och flera **sädesärlor**. Fågelflyttningens magi manifesterar sig också när vi tittar uppåt och 10 **biätare** kommer gungande i tät flock med sina mjuka tjurrande läten i mungipan, **svalor** av flera arter likaså. Även rovfåglarna kör på genom dimman, en **stäpphöks-hona**, **två ängshöks-hanar**, flera **stäppvråkar** och under en period inalles 12 **balkanhökar**, Inte illa! Några ser **murkrypare** på klippan närmast norrut och i den lilla gröna ravinen hålls **svarta rödstjärter** och **järnsparv**. Middag på Guesthouse Mari och idag är det vad (vår landlady) Nadja kallar en traditionell georgisk måltid med soppa på koriander och vitlök, samt en rad smårätter, inklusive en liten köttgryta, fyllda dumplings, rullader av stekta aubergine-skivor med valnötsröra i, osv +. Allt riktigt vällagat och gott, avnjutes med georgiskt vin.

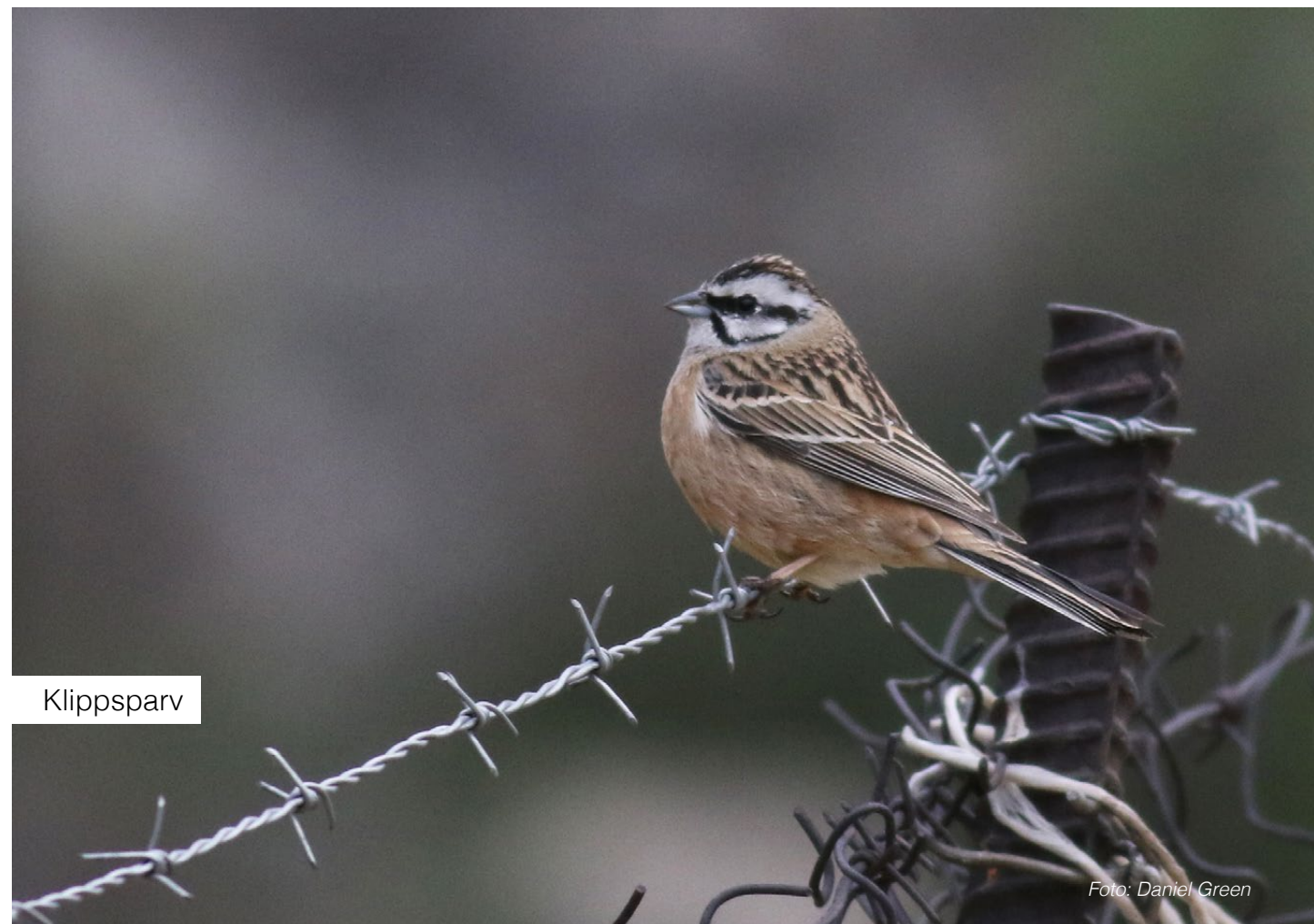
Lammgam

Foto: Daniel Green

Lammgam

Foto: Daniel Green

Klippsparv

Foto: Daniel Green

Gergeti Trinity church, Stepantsminda

Foto: Daniel Green

Måndag 30 april 2018 Kazbegi/Stepantsminda

Tidig start och upp mot östra igen. Idag tar vi buskmarken söder om talldungen. **Berggransångare** och **järnsparv** sjunger, **göken** ropar. Det är en riktigt klar, vindstill, fin morgon med frost i gräset, helt klart kallare än igår. Vi vandrar upp genom buskmarkens vänstra sida där vi såg **rödstjärten**, **ringtrast** ses omgående. En **kaukasisk orr-tupp** hittas (förstås) av Alejandro och ses riktigt bra och i hyfsat länge. Samme potentat upptäcker också en grupp med hela nio **kaukasiska stenbockar**. **Björktrast** känns som en liten överraskning här och möjligen är det två stycken. En **brunglada** flyger över. Vi bestämmer oss för att speja i och kring det stora buskområdet längs floden. Det är lugnt och stilla nu i alla fall och solen går upp och värmer oss lite. En **örnvråk** flyger förbi men annars är det inte mycket fågel här idag. Det är nog alldeles för bra väder helt enkelt. En **törnsångare** sjunger och just som vi ska vända om hittas en hane **mindre flugsnappare** - en riktigt trevlig fågel som bjuder lite schyssta foto-lägen också. En **stentrast** hane sitter fint på en betongklump i betesmarken och sjunger, två **stjäppvråkar** och en till **brunglada** ses, innan vi måste skynda tillbaka mot frukost. Vid återsamling i byn sjunger en **rödstjärt** fint vid kyrkan, **forsärla** ses också. Vi tycker oss ha tid till en tur till Gveleti igen. Idag är vädret briljant så inga flyttfåglar i buskarna som sist. Men det går fint att njuta av det storslagna habitatet. Vi går upp i en jättefin ravin där **lammgamar** kommer flygande jättefint över oss flera gånger, minst två gamla, läckert orange-färgade fåglar och en yngre fågel. Efter bildanalys visar det sig att 4 olika **lammgamar** visade sig här. **Gåsgamar** och **pilgrimsfalk** kommer också flygande, en riktigt snygg **svarthakad buskskvätta** hålls i betesmarken längs stigen. De två adulta lammgamarna dyker upp igen och blir sittande på en klippvägg, där också boet lokaliserar. **Klippsparv** ses också. Vi investerar i en underbar lunch på kycklingsoppa och katchapuri med kalla öl innan vi lämnar Stepantsminda.

Vi tittar till områdena mot Tshkali, ser en till **lammgam**, men inte så mycket annat. Även här kan det vara betydligt mer fågel under flyttningstid men inte i det här vädret. Det blir ett stopp vid monumentet på vägen söderut också. Här är det tydligen marknadsdag och betydligt

fler besökare idag. Det går ändå att se fåglar för flera **alpseglare** drar runt monumentet och två **lammgamar** ses utanför. Utsikten är förstås magnifik. Eftersom det är transfer på ett par timmar till Tbilisi som nästa punkt blir det pit-stop på Donkin donuts i Guadari igen. Några i gruppen lyckas där få se ett par **lammgamar** rakt över byn, vilket definitivt gör att lammgam går upp som 1.a på listan över dagens mest obsade rovfåglar (!).

I dalen vid Kvemo Mleta blommar hagtornsträd så det står härliga till. Vad som på pappret såg ut som en ganska rak transportsträcka till hotellet i Tbilisi blir en utdragen historia då vår busschaufför bestämmer sig för att hjälpa en annan busschaufför (Code of honor?) som drabbats av brusten fläkt-rem längs vägen. "Det tar bara 10 minuter" - jo, hejdu!! Slutligen kommer vi fram till Hotel Iveria Inn, som är modernt men inte så dumt och maten visar sig vara smått superb, i alla fall deras Biff Stroganoff. ;)

Tisdag 1 maj 2018 Tbilisi – Jandari Lake

Något av en sovmorgon idag då hotellet inte börjar servera frukost förrän 07.00. Klockan 8 är vi dock iväg och styr mot Jandari Lake. Först ett kort stopp för att handla lunch pic-nic i den gamla sovjetstaden Roustavi. Här var det full fart på industrin (metall och betong, m.m.) fram till tidigt 90-tal. Nu är mindre än hälften av industrin aktiv och det mesta ser övergivet och fallfärdigt ut. Den gamla delen av staden har fina gamla hus, långa, raka boulevarder med plataner och i slutet en stor plaza med ett jättelikt rådhus och en igenväxande asfaltyta framför, en smått osannolik miljö. Här ses dock resans första **palmduva** och dito **skata**(!). Sen är det inte långt till sjön, vi kör längs bevattningskanaler och en **kungsfiskare** sitter i strandkanten på en utskjutande gren. En **skogsduva** sitter på en ledning och strax därefter **blåkråka**, först en sedan flera. Några mindre fåglar flyger upp ur en buske och sätter sig på ledningar, det tar några sekunder innan det kopplar i hjärnan; det är ju **svarthuvade sparvar**! Oh, så snygga fåglar. Vi orienterar oss genom byn för att hamna på den östra sidan av sjön. Det går bra och vi kan snart kliva ut i härligt frisk luft och ställa oss att börja spana av sjökanten. **Skäggtärnor** hittas ganska omgående och ett 20-tal **vitvingade tärnor** flyger längre ut över vattnet. **Trastsångare** sjunger, en **medelhavsstenskvätta** likaså, **ägretthägrar** står lite här och var och en bronsibis kommer flygande och ställer sig lite skymd av vegetation.

Vi bestämmer oss för att gå längre bort längs sjökanten, men vi hinner inte långt förrän en liten flock **rosenstarar** kommer flygande och slår sig ner i en buske. De hoppar ner på marken och födosöder ibland, men sitter också och vilar i busken, en del blundar och ser trötta ut, kanske just anlända från en lång flygning? Underbart läckra fåglar i alla fall. Det sitter flera i pilarna längre fram längs stigen, de är betydligt piggare och sjunger så det står härliga till, en **gök** ropar i samma dunge och en **balkanspett** visar sig för några av deltagarna. När vi börjar åka ifrån platsen visar det sig att **bronsibisen**, liksom två **dvärgskarvar**, står på en vall intill en kanal som leder ut i vattnet. Vi kör runt till andra sidan sjön. Där blir det pic-nic i det gröna på

varorna vi köpte i Roustavi i morse. En **lärkfalk** seglar lågt över oss, en **pungmes** sätter sig nära i ett träd, **sydnäktergal** sjunger starkt och nära. Vi går ner mot sjökanten och ställer oss så nära vattnet vi kan. Flera **purpurhägrar** flyger upp ur vegetationen, en **smådopping** hörs, en **mindre skrikörn** kommer seglande över oss, en **rödvingad vadarsvala** ett par gånger och framförallt gänget med **vitvingade tärnor** passerar om och om igen på riktigt hyfsat håll och i bra ljus för bilder. På väg tillbaka mot Roustavi och Tbilisi blir det tvärstopp då någon ropar ut en trana på en blöt gräsmark intill vägen. Det är förstas en **jungfrutrana** och alla hoppar vi ut och tar fram tubkikare och kameror. Här går också några **stytlöpare** och **grönbenor**. Gott om **blåkråkor** - säkert dussinet - på ledningar och stolpar längs vägen här.

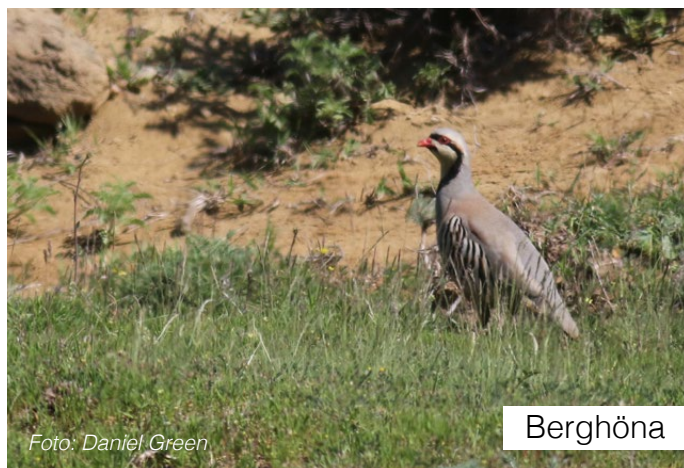
Vi åker upp i kullarna mot David Gareja-hållet. En stor grupp militära rekryter kommer mot oss på grusvägen. Först gör de halt, en person ropar med hög röst "no video, no photos!!!", sen ställer de upp sig och saluterar oss i kör med nån slags militär hälsning. Mäktigt! Minst tre **rödhuvade törnskator** är aktiva och sjunger pladdrigt sylvia-lik, en **svarthuvad sparv** hane ses nära och den nedre gruppen ser en **berghöna**. Trevlig middag och god natts sömn i skön säng på moderna city-hotellet Iveria Inn igen.

Blåkråka

Jungfrutrana

Berghöna

Rödhuvad törnskata

Vitvingad tärna

Onsdag 2 maj 2018 David Gareja – Chachuna
Lämnar hotel Iveria Inn, som bland "stads-hotell", har den fördelen att den ligger på rätt sida Tbilisi så vi slipper åka igenom city när vi ska ut eller in (kändes oerhört skönt i går kväll). En **biätare** sitter på en ledning, **brun kärnhök**, **törnskator**, **gulärlor**, **buskskvätta** och en **mindre flugsnappare** ses när vi kommer ut på den verkliga landsbygden och böljande kullar med fårhjordar och gula blommor utgör landskapsbilden. Några **kalanderlärkor** är alldeles för nära för att ignoreras så vi stannar och kliver ut. Ett mycket bra beslut för det här är en härlig plats. Luften är frisk och klar och full av lärksång, både **sånglärkor** och **kalanderlärkor** sjunger ikapp här. En grupp tranor upptäcks komma inseglande över åsryggen vi har framför oss. Det är 12 **jungfrutrana** och de ställer sig på kullen så vissa av dem avtecknar sig mot himlen, tjustigt. Bakom dem upptäcks rovfåglar segla, först några **gåsgamar**, sedan två **grågam**. En **storspov** står också på åsens kant (ny rese-art). Betydligt närmare hoppar en **isabellastenskvätta**, några ser en **örnvråk**. Tre **roständer** flyger förbi, en **gulärla**, en hane **ängshök** och en **rödstrupig piplärka** likaså.

Vi inser att vi har en slags saltsjö nära intill och vi kan se att det är några fåglar i den, men inte vad det är. Vi åker närmare och kan räkna

till 25 **roständer** ute i drickat och dessutom 4 **stytlöpare**, bland dem dyker senare tre **brushanar** också upp. På andra sidan vägen är en mindre väte utan öppen vattenspegel och där går två **fältpiplärkor** i leran. Ytterligare 38 **jungfrutrana** kommer seglande och landar på gräsmarken ovanför sjön, dit ansluter också sedermera de tidigare sedda. Härlig plats att vistas på i det fina vädret och med fågelsång och läckra arter i kikaren. Vi njuter i fulla drag av ett moment som är bland det skönaste vi upplevt hittills på resan. Rolf har också lyckats fota **korttållärka** visar det sig senare. Staket och stolpar längs vägen bjuder **buskskvättar**, (vanliga) **törnskator**, **kornsparvar** och strax efter Udabno, en yngre **rosenstare** bland vanliga **starar**. En misstänkt **stäpphök** flyger längs bussen ett tag på för långt håll, men sedan sitter en 2k-fågel ganska nära och kan även ses flygande en stund när vi närmar oss klostret. Men innan dess får en **berghöna** (Chukar) oss att stanna och då flera vill fotografera kan vi inte låta bli att kliva ut. En bra idé då flera sångare hålls i buskarna intill oss. Det är framförallt **ärtsångare**, men en **mästersångare** ses också. Vi är inte helt 100 på **östlig sammetshatta**, men det låter som dem och vi ser en hane skymtvis. Vi bestämmer oss dock för att spara den till senare.

Kalanderlärka

En subad **kungsörn** är uppe och seglar och snart ses ytterligare en (adult). Vid klostret David Gareja låter **stensparvar** direkt vi kliver ur bussen och vi kan se en riktigt fint i en busktopt intill. Två **svartpannade törnskator** busar i en buske och sitter tidvis intill varann, den ena med mat i näbben. På klostret sitter det **stensparvar** hur nära som helst och "kväker" högljutt, har tydligen bo i stenmuren på byggnaden. Här sitter även **blåtrastar** - både hane och hona, samt minst 2 hanar **medelhavsstenskvätta**, som både sjunger och ger fina bildlägen. Den främsta målarten på platsen är **klippnötväckan** och det tar oss inte lång tid att lokalisera ett bo, och sedan kommer både en och sedan två fåglar med mat och visar upp sig.

När vi kommer ut har Lennart hittat en **grå flugsnappare** i trädkronorna under oss. Den lilla byn Udabno är perfekt belägen mindre än en timme (på knagglig väg) från David Gareja, här får vi kalla öl, sitta ute i solen och lyssna på **härfågeln**s popande. Strax får vi utmärkt lunch också på köttfärs-korvar och småkorvar, tomat- & paprikasallad, samt ostfyllda khachapuris. Sen står vi på söderut mot Dedoplistskaro.

Inga problem med vägen, men sen får vi dock uppbåda lite tålamod när vi ska få besöks-tillstånden till Chachuna national park. Det blir att lämna ifrån sig passen och vänta och sen visar det sig att vi måste till militärhögkvarteret för att få deras signatur på dokumentet också. Dobry bjuder dock på glass så alla blir glada innan vi äntligen kan börja vår avfärd mot parken och vårt boende. Mycket **tornseglare** över stan - alla vanliga. En **rödstjärt** sjunger i trädgården vid nationalparks-centret. Det blir 1 timme och 20 minuter på skumpig väg innan vi anländer vårt boende vid lori strax efter mörkrets inbrott. En **dvärguv** ropar i det allmänna kaos av rumsfördelning som utbryter, men lite stämningsfullt är det ändå. Ännu bättre blir det när det visar sig att ett rikt middagsbord är dukat för oss i huvudbyggnaden.

Östlig sammetshatta

Foto: Rolf Brandström

Svartpannad törnskata

Foto: Daniel Green

Medelhavsstenskvätta

Foto: Daniel Green

Isabellastenskvätta

Foto: Daniel Green

Torsdag 3 maj 2018 Chachuna

Den tidiga morgonen doftar friskt och gräsigt, nästan som en svensk sommarmorgon. Luften är klar och sval men tillräckligt varm för att man ska kunna gå i sandaler, vissa har t.o.m. shorts på sig redan från början. Vi samlas för en liten promenad före frukost. Det är en riktigt grönskande omgivning vi har runt hotellet och vi ser våra första **rosenstarar** flyga förbi redan innan avgång, en **biätare** likaså. En hona **medelhavsstenskvätta** sitter på ett hustak intill och vi får lära oss att de är mycket mer mörka och gråbruna än de västeuropeiska. Vi behöver inte gå långt för att höra **svarthuvad sparv** sjunga och flera ses sitta i busk- eller trädtoppar runtom. Dessutom hörs något sylvia-liket pladder som ger bud på **östlig sammetshätta** och snart har några få korta glimtar utvecklats till långobs av sjungande hane i busktopp och sångflykt a'la törnsångare inför hela gruppen. Riktigt tjustigt! **Trädlärka** sjunger joddligt och fint, på avstånd hörs en **sommargylling**, två **härfåglar** flyger förbi riktigt nära. Två större flockar med **rosenstarar** drar förbi, kanske ett 100-tal i varje. Känns som det är lite sträckrörelse på dem. Ett dussintal vänder och kommer tillbaka och slår ner i närheten. Vanliga fåglar som gör det

småkvittrigt runt lodgen är **sädesärlor**, **starar**, många **ladusvalor**, **steglitsar**, **kornsparvar**, **tofslärkor**, osv. **Balkanspett** har också setts och fotats intill lodgen erfar vi när vi samlas igen. Vi får frukost och stärkta av den går vi ner till den stora dammen nedanför oss - Dali mountain reservoar. En fjolårsung **kejsarörn** blir första rovfågel att siktas när den seglar lågt på dagens första termaler, **grågam** följer strax därpå. **Östlig sammetshätta** sjunger även här.

Strax visar sig en **trädnäktergal** längs stigen och det är möjligen två fåglar inblandade, men bra obsar blir det för hela gruppen. Nästa nya art blir svart frankolin, vi hör länge dess genomträngande läte från två håll, tills en tupp plötsligt kommer flygande, landar och visar sig även en stund på marken. **Gräshoppsångare** sjunger nere i busk- & vass-bältet och en **lövsångare** likaså uppe i slutningens småbuskar. **Blåkråkor** flyger av och an, ibland sitter de nere i dalens gigantiska, vita poppelkronor och ibland är de närmare i busktoppar och går ner på marken för födosök, riktigt starkt turkosblå i det fina morgonljuset och den torra luften. En hane **rödfalk** flyger förbi och senare visar sig flera. Vid reservoarens utlopp hålls ett par **medelhavsstenskvättor** och en ad **havsörn** är uppe och seglar.

Vi följer floden nedströms och får se **östlig sammetshätta** nere i vass- och buskmarkerna också, de finns tydligen i alla möjliga miljöer här. **Kungsfiskare** tycks ha bo i strandbrinken och far i skytteltrafik med fisk. **Sommargyllingen** sjunger och vi kan summera att vi hamnat i "praktfåglarnas" rike då vi har **kungsfiskare**, **blåkråka**, **biätare**, **härfågel** och **sommargylling** runt oss! Det visar sig i diskussion att det inte finns något samlat epitet för dessa på engelska. **Sydnäktergal** sjunger, **gröngöling** ropar, **nötskrika** flyger förbi.

Vi ställer oss lite i skuggan under ett stort träd och får svalka samtidigt som vi kan spana upp mot himlen. Det ger resultat för både **balkanhök**, **grågam**, **gåsgam**, **dvärgörn**, **brunglada** och **rödfalk** visar sig uppe i luftrummet. En trut som seglar förbi kan bestämmas till **kaspisk trut** på bilderna som tas. Två **årthanar** ligger i en av de vasskantade lagunerna och en ad **smutsgam** seglar förbi när vi går tillbaks för lunch. En kall dusch sitter fint innan maten. Därefter en välbehövlig siesta.

Eftermiddagsturen går med bussen över till andra sidan dammen. **Isabellastenskvättorna** är riktigt vanliga här och många har ungar ute redan, en familj med fem fåglar ses, de må ha ett riktigt bra år här. Det är även gott om **törnskator** med flera svartpannade och flera vanliga. Vi kör runt en bergsknöl och kommer sedan ner mot sjön och kan gå genom vidsträckta buskmarker av tamarisk, ända ner till strandkanten som har en del vass, men också öppen sikt. **Trastsångare** sjunger här. Det är inte mycket fågel annat än **skäggdoppingar** i vattnet, men efter ett tag kommer en trut flygande och vingteckning + näbb visar att det är **armenisk trut**, av 6-7 trutar är 3 adulta och bestämningsbara, tydliga armeniska. Två **sandtärnor** kommer också förbi fint ett par gånger. Tillbaka upp i tamariskskogen får vi lite obsar på en **svart frankolin** och nästan bilder då den korsar öppen mark. En **dvärguv** tjoar några gånger trots dagsljus. Uppe över bergskanten ses **örnvråk** och **rödfalk**, en **vit stork** flyger förbi och ses senare stående på en stolpe. Det blir en fin återfärd i solnedgång med sjungande **kalanderlärkor** och även **korttålar** i sångflykt, 10-talet **biätare** flyger över oss. **Skogsduvor** dyker upp lite då och då och ses även nere i ravinen där de kan tänkas häcka i stenbranten. På ett ställe ses flera **jordekorrar** och man förstår vad alla hål i marken kommer sig av, en **rödräv** springer förbi. Det är riktigt gott om **blåkråkor** här och det är en fröjd för ögat att se dem i den fina kvällsolen.

Vi stannar och njuter av det vidunderliga landskapet och vidderna i solnedgången. Tanken på att det finns leopard och varg här

är kittlande. Strax innan dammen blir det tvärnit då en hane **nunnestenskvätta** plötsligt sitter framför bussen - dagens stänkare! Kanonkul! Den helsvarta ryggen ses direkt, vi slänger oss ut och får mest suddiga bilder i det svaga ljuset. Sen blir det fin middag på lodgen, kryssning och när vi ska gå ut sitter en jättelik nattfjäril på stengolvet - en **påfågelspinnare** modell gigante. Det bör vara arten större påfågelspinnare/Giant Emperor Moth (*Saturnia pyra*). Det blir en del fotograferande och förflyttning av den till säkrare plats innan stup i säng.

Större påfågelspinnare

Foto: Daniel Green

Svart frankolin

Foto: Daniel Green

Fredag 4 maj 2018 Chachuna

Två **dvärguvar** hörs på småtimmarna ända in i rummet för vissa av deltagarna. Idag startar vi en halvtimme tidigare för att gå ner till platsen där vi såg nunnan igår kväll med förhoppningen att kunna ta bilder på den i bättre ljus. Det går väl sådär då den inte visar sig alls. Den sjöng ju igår så vi trodde den hade revir här, men kanske var den bara på genomflyttning. En **trädnäktergal** visar sig och ger bra bilder i alla fall och **kaukasisk lundsångare** hörs sjunga i slutningen med buskar och träd. Där finns en hel del **phylloscopus-sångare** - mest **lövsångare** - men vi lyckas inte få korn visuellt på **lundsångaren**. Vi hetsar lite på en **medelhavstenskvetta** med riktigt brett, svart ändband på stjärten. Det visar sig dock ligga inom variationens ram. Sjungande **svarthuvade sparvar** och den vanliga ljudfonden av **svart frankolin**, **gök**, **sommargylling**, **härfågel**, **biätare** och **blåkråka** är allestädes närvarande. Uj, vad bortskämda vi börjar bli. Fyra **rödfalkar** ses vid dammbyggnaden. En riktigt **sandfärgad ödla** smälter extremt väl in i klippväggen och fastnar ändock på bild. Vi kommer lite sent till frukost men kommer ändå iväg på förmiddags-exkursionen klockan nio som planerat.

Vi styr ner mot "ranger's lodge" där det finns mer stora träd vid floden. **Kalanderlärkor** och **korttålar**, **svarthuvade sparvar** och **isabellastenskvättor** kantar vägen, även en del **svartpannade**, **rödhuvade** och vanliga **törnskator**. Där det börjar slutta måste vi stanna för ett par hundra **rosenstjärnor** svärmar i några träd, en **grågäm** och en **smutsgäm** upptäcks i skyn. Lennart plockar dessutom in en **minervauggla** på långt håll - sittande helt öppet i en buske. Doften av något som liknar malört, stiger från marken när man går här, en härlig doft. Stannar vid en liten kulle och spanar över floddalens grönska, en imponerande närvaro av **blåkråkor** är det som slår en mest, deras skrän och **sommargyllingars** kväkanden låter starkt, här sitter även **skogsduvor** i de stora poppelträden. Tre **lärkfalkar** och en snygg hane **balkanhök** seglar över oss. En adult **kejsarörn** seglar upp på ganska nära håll, den ses sen riktigt länge och det känns nästan som den följer oss. Hackspettar hörs nere vid floden och det visar sig att det är både **balkanspett** och **gröngöling** som huserar här.

Båda är dessvärre ganska blyga. **Östlig sammetshatta** och **sydnäktergal** sjunger och Ron & Rita hittar en **höksångare**. Någon har skrämt iväg en **guldsjaka** som ses springa bort också. Sköldpaddorna bör också nämnas för det är gott om **landsköldpaddor** här och vi ser säkert tio på vägen innan första stoppet idag. Rolf rapporterar om en flock med **stjärtmesar** på siestan. Då det har börjat bli middagsstiltje och hetta så vandrar vi tillbaka mot bussen och kör hem mot lunch. **Kalanderlärkor** & Co längs vägen som vanligt.

När vi kommer tillbaka till boendet surrar det av trimmers, men det luktar också gott av nyklippt gräs. Börjar eftermiddagsturen lite senare med tanke på hettan. Det blir stopp ganska omgående då reseledaren ser tre **turturduvor** landa i gräset en bit framför oss. Vi kliver ut och tubar dem, så alla får se denna allt fåtaligare art, det är de första på resan. **Mindre strandpipare** på vägen och **havsörn** i luften ses. En vattenpöl lockar till sig en lärka som på bild senare visar sig vara **dvärglärka**. Två **kalanderlärkor** ses också vid samma pöl. Det är skillnad sen tidigare utflykter i det att det är betydligt fler **rödhuvade törnskator** i buskarna längs vägen, även svartpannade och vanliga är väl representerade. Det känns som lite "downfall" av migranter. Vi åker mot klippformationerna och börjar hetsa på en **stenskvätta** på en grushög, som dock visar sig vara en medelhavs. Det blir en härlig promenad och spaning upp mot klipporna i alla fall. Ett dussintal **gåsgamar** sitter men flyger sen ut när vi kommer och börjar segla. Ett par **smutsgamar**, en **grågäm**, **örnvråkar** och en **ormörn** dyker också upp. **Klippnötväcka** och **berghöna** hörs. På vägen tillbaka stannar vi för en herde med massor av får som korsar vägen i solnedgången. Dobry, Ron & Rita hann före och fick se en **mästersångare** i en buske längs vägen.

Landsköldpadda

Foto: Daniel Green

Caucasian agama

Foto: Daniel Green

Östlig sammetsätta

Foto: Daniel Green

Dvärglärka

Foto: Daniel Green

Kalenderlärka

Foto: Daniel Green

Foto: Daniel Green

Lördag 5 maj 2018 Chachuna – Tbilisi

Efter en natt med skällande hundar, pjupande **dvärguvar** och fåglar som sjungit i mörkret, vaknar vi till bruset av 100-tals tjatrande **rosenstarar** utanför fönstret. Fantastiskt. När vi samlas för promenad, går flera flockar i hop till en svärm och flyger alldeles över oss, uppskattningsvis runt 1.000 individer. Det är vår första dag med mulet väder och det känns lite skönt att få lite vila från all sol. Vi vandrar ner i vegetationen vänster om damm-vallen. **Östliga sammethättor** sitter här och där och sjunger och visar sig hyggligt bra, här nere är väl **sydnäktergalen** den vanligaste sångfågeln annars. **Svarta frankoliner** hörs här och en hane och en hona jagar varann och ses flera gånger både springande och flygande, en **balkanspett** visar sig lite bättre än tidigare för vissa. En **vattenrall** skriker nere i ett mindre vassbestånd och blir ny rese-art, två **havsörnar** flyger förbi och ett par **turturduvor** likaså. Vanlig och **svartpannad törnskata**, men annars inte så mycket nytt. De som går ovanpå dammvallen och bort till andra sidan sjön hör **kaukasisk lundsångare** igen, men får heller inte idag några visuella obsar.

Efter frukost packar vi ihop och gör oss redo för avfärd, omgivningen präglas åter av hundratals **rosenstarar**, som bl.a. sitter i en stor trädkrona. Man kan se många utfärgade fåglar i olika faser i flocken, bara vissa är egentligen helt finrosa,

här finns t.o.m. rent ungfågelsfärgade. Det kommer lite regndroppar och när vi börjar köra ut mot Dedoplistskaro är det lätt regn i luften. En **mindre strandpipare** går på vägen framför oss, strax tvärstopp för en **mästersångare** som hålls i några buskar intill vägen och kan ses riktigt fint. Det är många av de arter vi vant oss vid längs vägen, men en vattenpöl med två **ortolansparvar** och en större dito med **gulärlor** och flera (9) **rödstrupiga piplärkor** är höjdpunkter. Ett par **örnvråkar** ses också, liksom **stensparvar**, **fältpiplärka** och **nordliga stenskvättor**. Just som vi kommer fram till bensinmacken intill Dedo flyger en **svarthakad busk** över vägen, ser väldigt vitgumpad ut, men den försvinner och ingen orkar tvinga chauffören att stanna. Lunch avnjuts på en bra barbecue-restaurang efter ytterligare en timmes bilresa. Ett sista skådarstopp vid floden Iori, ger **svarthakad buskskvätta**, två seglande **balkanhökar**, en **större hackspett** (eller möjligen rentav en hybrid **större x balkanspett**. Den har nämligen olika ansiktsteckning på respektive sida) och en **ljus dvärgörn**. Vi vandrar ut i buskmarken som håller på att konverteras till ett grustag, men vi hittar ändå en samarbetsvillig hane **höksångare**, som sjunger och går upp i sångflykt flera gånger. En sista middag med gänget och hotell-natt på Iberia Inn, innan vi avreser hemåt via Istanbul med tidigt morgonflyg.

Foto: Daniel Green

Resan är ett samarbete mellan
Birdsafarisweden och Karlmark Resor.

Birdsafarisweden - Res

www.birdsafarisweden.se

daniel@birdsafari.se

+46 - (0)706-18 43 16

Formgivning: **Max Green Ekelin**
Copyright 2018